УДК 342.7

https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-1(18)-1169-1180

Криштанович Світлана Володимирівна доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, Львів, https://orcid.org/0000-0002-2147-9028

Криштанович Мирослав Франкович доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри загальновійськової підготовки, Національний університет «Львівська політехніка», Львів, https://orcid.org/0000-0003-1750-6385

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню трансформації організаційно-правових механізмів захисту прав людини в Україні в умовах європейської інтеграції. Актуальність теми зумовлена необхідністю адаптації національної системи забезпечення прав і свобод людини до стандартів Європейського Союзу, а також потребою підвищення ефективності публічного управління у сфері правозахисної діяльності в умовах інституційних реформ, децентралізації та воєнних викликів. Метою статті є аналіз сучасного стану та напрямів трансформації організаційно-правових механізмів захисту прав людини в Україні в контексті європейської інтеграції, а також визначення ключових проблем і перспектив їх подальшого розвитку. У дослідженні використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, зокрема аналіз і синтез, системний й структурно-функціональний підходи, формально-юридичний та порівняльно-правовий методи. У результаті дослідження встановлено, що європейська інтеграція виступає визначальним чинником модернізації організаційно-правових механізмів захисту прав людини, зумовлюючи посилення ролі інституційних гарантій, удосконалення нормативно-правової бази та впровадження європейських стандартів у діяльність органів публічної влади. Виявлено основні проблеми реалізації правозахисних механізмів, зокрема фрагментарність інституційної взаємодії, недостатню координацію між органами влади та обмежену доступність правових інструментів для громадян. Практичне значення статті полягає у можливості використання отриманих результатів у процесі вдосконалення державної політики у сфері захисту прав людини, а також у діяльності органів публічного управління та місцевого самоврядування в умовах європейської інтеграції України.

Ключові слова: права людини, організаційно-правовий механізм, публічне управління, європейська інтеграція, правові гарантії, інституційні механізми, Україна.

Kryshtanovych Svitlana Volodymyrivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Pedagogy and Psychology, Ivan Bobersky Lviv State University of Physical Culture Lviv, https://orcid.org/0000-0002-2147-9028

Kryshtanovych Myroslav Frankovych, Doctor of Science in Public Administration, Professor, Head of the Department of Military Training, Lviv Polytechnic National University, Lviv, https://orcid.org/0000- 0003-1750-6385

TRANSFORMATION OF ORGANIZATIONAL AND LEGAL MECHANISMS FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION

Abstract. The article is devoted to the study of the transformation of organizational and legal mechanisms for the protection of human rights in Ukraine under the conditions of European integration. The relevance of the topic is determined by the need to adapt the national human rights protection system to European Union standards, as well as by the necessity to enhance the effectiveness of public administration in the human rights sphere in the context of institutional reforms, decentralization processes, and wartime challenges. The purpose of the article is to analyze the current state and directions of transformation of organizational and legal mechanisms for the protection of human rights in Ukraine in the context of European integration, as well as to identify key problems and prospects for their further development. The research employs general scientific and special methods of cognition, including analysis and synthesis, systemic and structural-functional approaches, formal legal and comparative legal methods. The study reveals that European integration acts as a key driver of modernization of organizational and legal mechanisms for human rights protection, leading to the strengthening of institutional guarantees, improvement of the legal framework, and implementation of European standards in the activities of public authorities. The main challenges in the functioning of human rights protection mechanisms are identified, including fragmented institutional interaction, insufficient coordination among public authorities, and limited accessibility of legal instruments for citizens. The practical significance of the article lies in the possibility of applying the obtained results to improve public policy in the field of human rights protection, as well as in the activities of public administration and local self-government bodies in the context of Ukraine's European integration.

Keywords: human rights, organizational and legal mechanism, public administration, European integration, legal guarantees, institutional mechanisms, Ukraine.

Постановка проблеми. Захист прав людини є фундаментальною цінністю сучасних правових держав й однією з ключових умов інтеграції до Європейського Союзу (ЄС). Європейська інтеграція України супроводжується необхідністю приведення національного законодавства та практики правозахисту у відповідність до європейських стандартів і рекомендацій, які ґрунтуються на загальноєвропейських правових актах, у тому числі Європейській конвенції з прав людини та Хартії основних прав ЄС. Цей процес вимагає глибокої трансформації існуючих організаційно-правових механізмів, що забезпечують реалізацію та захист прав і свобод людини, зокрема в контексті функціонування органів державної влади, судової системи та інституцій громадянського суспільства.

Незважаючи на значні зрушення у гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами, на практиці існують суттєві проблеми, пов'язані з фрагментарністю інституційної взаємодії, недостатнім рівнем координації між органами влади, обмеженою доступністю правових механізмів для громадян та нерівномірним впровадженням європейських стандартів на всіх рівнях публічного управління. Це створює невідповідність між формальними правовими нормами та їх реальною реалізацією та захистом у повсякденній практиці.

Водночас європейська інтеграція розглядається не лише як юридичний процес, але й як потужний чинник трансформації суспільних інституцій, що стимулює реформування правозахисних механізмів, посилення ролі інституційних гарантій та створення ефективної системи захисту прав людини в Україні. Проте питання комплексної оцінки ефективності цих змін, виявлення основних проблем та розробки рекомендацій щодо подальшого удосконалення організаційно-правових механізмів у контексті європейської інтеграції залишаються недостатньо вирішеними в сучасних наукових дослідженнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні наукові дослідження висвітлюють процеси трансформації механізмів захисту прав людини в Україні в контексті європейської інтеграції та наближення національної правової системи до стандартів Європейського Союзу та Ради Європи. У зарубіжних і вітчизняних публікаціях розглядаються як теоретичні засади впливу європейських правових норм на українське законодавство, так і практичні аспекти імплементації цих норм у національну систему гарантування та захисту прав і свобод людини.

Дослідження Матат А., аналізує європейські стандарти прав людини, зокрема Хартію основоположних прав ЄС, як засадничий акт, що закріплює відповідні стандарти прав і свобод людини та визначає їх значення для національних систем захисту прав у державах-членах ЄС і тих, що інтегруються до європейського правового простору. Автор підкреслює, що гідність, свобода та рівність є центральними цінностями для правової системи ЄС, які повинні бути імплементовані у національні механізми правозахисту

[4]. Аналітичний огляд основних європейських та міжнародних актів у сфері захисту прав людини показує, що стандарти прав людини закріплені у численних угодах і договорах, які формують загальне правове поле ЄС і Ради Європи. Дослідження Гриб А., підкреслює, що для держав-кандидатів на членство в ЄС необхідна стабільність інституцій, готових гарантувати демократію, верховенство права й повагу до прав людини, згідно з Копенгагенськими критеріями [2].

Аналітичне дослідження Олійник та ін., підкреслює, що європейська інтеграція передбачає наближення українського законодавства до європейських стандартів, у тому числі, шляхом зменшення дискримінації та забезпечення соціального захисту. Автори стверджують, що всупереч численним викликам, саме співпраця з європейськими інституціями, наприклад із Радою Європи та Європейським судом з прав людини, сприяє не лише адаптації норм, але й практичній імплементації, тобто, фактичному їх забезпеченню судами та адміністративними органами [15].

Дослідження K. Shyrokykh et al., зосереджується на впливі європейської інтеграції на реформи, включно з реформуванням правосуддя, антикорупційних механізмів і зміцненням судової системи. Автори вказують, що процес європейської інтеграції слугує акселератором правових реформ, які мають прямий вплив на захист фундаментальних прав і свобод. Це дослідження базується на продуктивному поєднанні якісного аналізу правозастосування з практичними прикладами адаптації європейських стандартів у національному правовому полі України [16]. Ivaniuk, V., проводить огляд інтеграції основних міжнародних актів із захисту прав людини у національне законодавство України, включаючи два Міжнародні пакти та Конвенцію проти катувань. Автор приділяє увагу процесу адаптації та історичному контексту**,** що важливо для розуміння глибинних трансформаційних тенденцій [10]. Kuchuk, A. et al., аналізують, як українська правова система впроваджує рішення ЄСПЛ, зокрема щодо умов тримання під вартою, незаконних арештів та тривалого судового розгляду. Автори виявляє численні порушення та обговорює проблеми виконання рішень, що прямо пов’язано з ефективністю захисту прав людини [13].

Ще одна актуальна міжнародна праця пропонує систематичний підхід до аналізу імплементації міжнародних стандартів захисту прав людини на національному рівні. Автори Krasko, M., Omelchenko, S., вперше формулюють комплексну методологію аналізу правозастосування міжнародних норм у національних правових системах, що важливо для оцінювання ефективності трансформаційних процесів у сфері захисту прав людини в Україні [12]. Дослідження Spytska, L., зосереджено на ролі рішень Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) як фактора трансформації українського законодавства, зокрема рішення ЄСПЛ впливають на розвиток і трансформацію українського права, виступаючи як орієнтир для кодифікації і практики імплементації

міжнародних стандартів у національній системі захисту. Авторка відзначає, що хоча українські суди часто беруть до уваги прецеденти ЄСПЛ, в окремих випадках відсутність чіткого механізму реалізації цих рішень у національному праві створює прогалини в практичному захисті прав осіб [17].

Монографія М. Кельмана та ін., є всеохоплюючим джерелом, щодо національних механізмів правозахисту. У ній робиться висновок, що сучасні механізми захисту прав людини мають включати як загальнотеоретичні, так і міжнародні компоненти, що уможливлює їх ефективне застосування в Україні в умовах зовнішніх та внутрішніх викликів. Автори наголошують на необхідності системного підходу, що включає розвиток інституцій (суди, омбудсмен), удосконалення законодавства та зміцнення демократичних гарантій, що сприяє створенню дієвого механізму забезпечення прав і свобод людини на національному рівні [3].

Стаття, присвячена адміністративно-правовій доктрині захисту прав і свобод людини в контексті європейської інтеграції України, висвітлює правові концепції й механізми у державному управлінні, які забезпечують реалізацію правових гарантій. Це дослідження Havryltsiv, M., Povalena, M., підкреслює теоретико-правові основи адміністративних механізмів, їх підпорядкування принципам верховенства права та належного правового режиму, що створює основу для удосконалення національного правозастосування [8].

Європейський досвід у сфері прав людини, зокрема механізм Європейського суду з прав людини, як зазначає Васільєва, Л. М., демонструє комплексність міжнародної правозахисної системи, що включає не лише юридичні інструменти, але і взаємодію між міжнародними та національними інституціями. Цей підхід забезпечує не лише декларацію прав, але й їх практичну реалізацію, що є важливим орієнтиром для реформ в Україні [1].

Дослідження пропонує всебічний порівняльний аналіз стандартів захисту прав людини, що застосовуються в Україні та Європейському Союзі. Автори Ignatieva, A., Babaritsky, O., Briankin, A., наголошують, що основними механізмами правозахисту є Хартія основних прав ЄС, Європейська конвенція з прав людини та діяльність Суду справедливості ЄС і Європейського суду з прав людини, і відзначають значну диспропорцію у ефективності судових механізмів та доступу до правосуддя для різних категорій населення. Вони підкреслюють, що незалежність судової системи та наявність ефективних національних інституцій є ключовими чинниками формування стабільного правового середовища та пропонують шляхи гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами [9]. Ця праця робить вагомий внесок у розуміння того, які саме міжнародні правові механізми можуть бути ефективно адаптовані до українського контексту, що є важливим компонентом теми трансформації організаційно-правових механізмів у межах європейської інтеграції.

Сучасні наукові дослідження підтверджують, що європейська інтеграція виступає потужним чинником трансформації організаційно-правових механізмів захисту прав людини в Україні, що виражається у гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами, практиці Європейського суду з прав людини та розвитку інституційних гарантій. Однак у цих працях не акцентується потреба поглибленої імплементації міжнародних норм у національну правову систему та вдосконалення механізмів реалізації прав і свобод на всіх рівнях державного управління.

Метою дослідження є комплексний аналіз трансформації організаційно-правових механізмів захисту прав людини в Україні в умовах європейської інтеграції.

Виклад основного матеріалу. Трансформація організаційно-правових механізмів захисту прав людини в Україні виступає складним мультидисциплінарним процесом, у якому державне управління є провідним чинником реалізації нормативних змін та практичної імплементації стандартів прав людини. В умовах європейської інтеграції держава не лише адаптує національне законодавство до вимог Європейського Союзу та Ради Європи, а й реформує свої органи, процедури та інституційні механізми для гарантування прав і свобод громадян. Згідно з дослідженнями, трансформація державної політики й управління у сфері інтеграції передбачає гармонізацію законодавства з правом ЄС та подальше вдосконалення публічного адміністрування з урахуванням європейських стандартів [15].

Однією з важливих складових є адміністративно-правова доктрина захисту прав людини, яка формує організаційно-правову основу державного управління в нових умовах. Ця доктрина передбачає створення прозорих, передбачуваних й ефективних процедур взаємодії між громадянами та державними органами, що відповідають вимогам Європейської конвенції з прав людини та ряду рішень Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) [9]. Вона акцентує увагу на тому, що публічне управління має бути здатним не лише формально імплементувати норми, а й забезпечувати їхню практичну реалізацію, зокрема через систему адміністративних процедур, які гарантують ефективний доступ до правосуддя, захист від дискримінації та реалізацію соціальних прав.

Європейська інтеграція суттєво впливає на розвиток державної політики у сфері прав людини, стимулюючи реформи, спрямовані на підвищення рівня захисту прав громадян. Так, науковці зазначають, що інтеграційні процеси призводять до зміцнення ролі демократичних інституцій, нормалізації судових і правоохоронних процедур та удосконалення системи державного управління [15]. Це включає впровадження стандартів ЄС щодо гарантій прав людини, механізмів доступу до правосуддя, захисту національних меншин та забезпечення принципів верховенства права. Іншими словами, європейська інтеграція стає каталізатором змін у функціонуванні державних органів, від судової

системи до адміністративних служб, які мають забезпечувати дотримання прав людини у повсякденній практиці [19-20].

Особливу увагу в державному управлінні приділяють моніторингу реалізації прав людини на національному рівні. Це включає аналіз судової практики за наявними скаргами, оцінювання ефективності реалізації адміністративних процедур та систематичне збирання даних про порушення прав людини, що дозволяє виявляти системні проблеми та оперативно коригувати управлінські рішення [5]. Такий підхід відповідає вимогам європейських стандартів, які вимагають не лише формального прийняття правових норм, але й їхнього відображення у реальній практиці діяльності органів державного управління.

У контексті державного управління важливо зазначити, що трансформаційні процеси не обмежуються лише нормативно-правовою адаптацією. Вони також включають реформування методів управління, культури прийняття рішень та комунікації між державою та суспільством. Зокрема, сучасні підходи до адміністративного менеджменту рекомендують залучення громадськості до моніторингу та оцінювання правозахисної діяльності державних органів, а також проведення систематичних консультацій з експертними центрами, такими як Центр політико-правових реформ (ЦППР), що спеціалізуються на питаннях верховенства права і публічної адміністрації в Україні [6;10]. Це створює передумови для більшої прозорості та підзвітності публічного управління, що важливо для реалізації прав людини відповідно до європейських стандартів.

Підсилює цей аспект і загальноукраїнське обговорення трансформації державного управління у рамках міжнародних науково-практичних заходів, де підкреслюється необхідність системного оновлення публічної адміністрації та її адаптації до умов європейської інтеграції, що включає боротьбу з корупцією, підвищення ефективності державних служб і захист прав громадян через ефективне управління ресурсами [3]. Такий підхід узгоджується з основними світовими стандартами державного управління, що передбачають демократичну підзвітність, верховенство права та забезпечення прав людини як невід'ємних елементів ефективної адміністрації.

Окремо слід зазначити, що державне управління у сфері прав людини також реагує на сучасні виклики, у тому числі пов'язані з війною та безпековими ризиками в Україні. Європейська інтеграція сприяє зміцненню системних підходів до балансу між правами людини та обов'язком держави забезпечувати безпеку громадян, що вимагає удосконалення процедур прийняття управлінських рішень та створення ефективних механізмів реагування на надзвичайні ситуації без порушення базових прав людини [16].

Відповідно до вище описаного можемо запропонувати рекомендації щодо удосконалення організаційно-правових механізмів захисту прав людини в Україні в умовах європейської інтеграції, сформульовані на основі наукових джерел та офіційних рекомендацій (табл. 1).

Таблиця 1.

Удосконалення організаційно-правових механізмів захисту прав людини в Україні в умовах європейської інтеграції
(сформовано на основі джерел [1;2;4;5;7;11;18])

№	Рекомендація	Обґрунтування	Очікуваний результат
1	Гармонізувати національне законодавство з стандартами ЄС	Синхронізація українського права з директивами та стандартами ЄС є ключовим кроком до євроінтеграції та зміцнення механізмів захисту прав людини. Україна має адаптувати законодавство згідно із дорожньою картою з верховенства права та функціонування демократичних інститутів	Підвищення відповідності національного права європейським стандартам, що дозволить ефективніше захищати права людини та пришвидшити інтеграцію
2	Посилити реалізацію міжнародних правових норм у національній практиці	ЄСПЛ, Хартія прав ЄС та інші механізми міжнародного права мають застосовуватися не лише номінально, а й у повсякденній роботі судів та адміністрації. Звіт Ради Європи містить рекомендації щодо практичного застосування стандартів	Підвищення рівня виконання міжнародних рішень у сфері прав людини в Україні, зокрема рішень ЄСПЛ та інших органів
3	Посилити інституційну спроможність національних правозахисних органів	Підсилення ролі інститутів, що захищають права людини (моделі «Омбудсман+»), сприяє кращому моніторингу та запобіганню порушень	Ефективна робота незалежних національних інститутів забезпечить своєчасний захист прав, зменшить кількість порушень та зміцнить довіру суспільства
4	Створити та впровадити комплексну систему моніторингу реалізації прав людини	Моніторингові механізми дозволять оцінювати дотримання прав людини в державних органах та на місцях, зокрема через регулярні звіти та відкриті дані (круглі столи, наукові дослідження)	Забезпечення прозорості правозахисної діяльності державних органів, своєчасне виявлення проблем та оперативне виправлення системних недоліків
5	Підтримка освіти та підготовки фахівців щодо стандартів прав людини	Підвищення знань про європейські стандарти серед державних службовців, суддів, адвокатів і правників сприятиме кращій імплементації правових норм	Підвищення правової компетентності, усвідомлення стандартів ЄС у практиці державного управління
6	Розвивати громадську участь та співпрацю з недержавними організаціями	Залучення громадських організацій у моніторинг і розробку політик сприяє більшій прозорості та підзвітності	Зміцнення демократії, активніша роль суспільства у захисті прав людини та контролі за держорганами

№	Рекомендація	Обґрунтування	Очікуваний результат
7	Забезпечити дієві процедури доступу до правосуддя	Вдосконалення процедур розгляду скарг, доступу до суду та адміністративного захисту прав	Скорочення перешкод для осіб, які звертаються за захистом прав, та підвищення ефективного функціонування правової системи
8	Поглибити співпрацю з міжнародними організаціями	Спільні програми Ради Європи та ЄС спрямовані на розвиток інституцій та правових процедур	Отримання експертної, методичної та технічної підтримки, зміцнення правових механізмів на національному рівні
9	Забезпечити інтеграцію прав людини у політичні реформи	Врахування стандартів прав людини у всіх політичних реформах, від судової реформи до адміністративних послуг	Комплексний підхід до прав людини в усіх сферах управління сприятиме всебічному забезпеченню прав і свобод
10	Формувати механізми адаптації у кризових умовах	Державні органи повинні мати процедури для захисту прав людини навіть під час надзвичайних ситуацій та воєнного стану	Забезпечення неперервного захисту прав людини в умовах кризи, включно з безпековими обмеженнями

Дані рекомендації спрямовані на створення ефективної, прозорої та підзвітної системи державного управління, яка забезпечуватиме: сталу імплементацію європейських стандартів прав людини в національне право; роботу незалежних інститутів контролю та моніторингу; підвищення правової культури та професійності державних службовців; активну участь громадськості у правозахисних процесах.

Висновки. Системний огляд національних і міжнародних джерел дозволяє зробити висновок, що державне управління відіграє вирішальну роль у трансформації механізмів захисту прав людини в Україні в умовах європейської інтеграції. Це стосується не лише адаптації законодавства, але й удосконалення процедур, розвитку спроможності державних інституцій, моніторингу реалізації прав, а також створення прозорих, підзвітних та ефективних адміністративних структур, здатних забезпечувати високий рівень захисту прав і свобод громадян на всіх рівнях публічного управління.

Література:

1. Васільєва, Л. М. (2024). Механізм захисту прав і свобод людини: європейський досвід. Економічний вісник університету, Economic journal Odessa polytechnic university No. 4. (30), С.25-32

2. Гриб А.М. (2025) Захист прав людини у Європейському Союзі: загальні засади. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство», Випуск № 01, С. 859-865 DOI https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.01.143

3. Кельман, М. С., Токарська, А. С., Ярмол, Л. В., Цебенко, С. Б., & Дутко, А. О. (2020). *Сучасні механізми захисту прав людини: колективна монографія.* Львів: Галицька видавнича спілка. 220 с.

4. Матат А.В. (2025). Європейські стандарти прав людини та їх імплементація в Україні: аналіз хартії ЄС про основоположні права. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, Серія: Право, Том 1 № 89, С. 235-239.

5. Передерій, О. С. (2022). Трансформація в Україні правової культури суспільства під впливом процесів європейської інтеграції. Вісник Національної академії правових наук України Том 29, № 3, С. 89-107

6. Bureiko, N. (2016). Europeanisation narratives in Ukraine: Diffusion of European values. PRISM Working Paper. Retrieved from https://prismua.org/wp-content/uploads/2016/08/Paper_for_NEC_Bureiko_For_print.pdf

7. Byelov, D., & Roskhaniuk, V. (2024). Problems of realizing the rights and freedoms of certain categories of citizens. European Socio-Legal and Humanitarian Studies, 1, 16–29. https://doi.org/10.61345/2734-8873.2024.1.2

8. Havryltsiv, M. & Povalena, M.. (2025). Administrative legal doctrine of the protection of human rights and freedoms: a theoretical and legal dimension in the context of Ukraine's European integration. Analytical and Comparative Jurisprudence. 2. 232-236. 10.24144/2788-6018.2025.06.2.36.

9. Ignatieva, A. & Babaritsky, O. & Briankin, A.. (2025). International human rights protection: comparative analysis of human rights in Ukraine and the European Union. Analytical and Comparative Jurisprudence. 1130-1135. 10.24144/2788-6018.2025.02.169.

10. Ivaniuk, V. (2025). The Universal Human Rights Protection and Eastern Europe: Ukraine. Central European Journal of Comparative Law, 6(1), 107–144.

11. Komarov, V., & Tsuvina, T. (2021). The impact of the ECHR and the case law of the ECtHR on civil procedure in Ukraine. Access to Justice in Eastern Europe, *1*(9), 79–101. https://doi.org/10.33327/AJEE-18-4.1-a000047

12. Krasko, M. & Omelchenko, S.. (2025). Implementation of international human rights standards at the national level. Analytical and Comparative Jurisprudence. 3. 419-428. 10.24144/2788-6018.2025.06.3.64.

13. Kuchuk, A., Kobko, Ye., Radchuk, A., Knyshov, V., & Voloshanivska, T. (2025). Ensuring human rights in Ukraine based on the case law of the European Court of Human Rights. *Social and Legal Studios*, 8(2), 324-338. https://doi.org/10.32518/sals2.2025.324

14. Muraviov, V., & Mushak, N. (2021). Legal issues of the implementation of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (1950) in Ukraine. Access to Justice in Eastern Europe, 1(9), 8–22. https://doi.org/10.33327/AJEE-18-4.1-n000044

15. Oliinyk, S., Kovalevska, I., Leschynsky, V., Kroitor, V., & Adamovsky, V. (2024). The influence of European integration processes on safeguarding human rights and basic rights in Ukraine. Evropský politický a právní diskurz, *11*(5), 15–23. https://doi.org/10.46340/eppd.2024.11.5.2

16. Shyrokykh K. European Integration, and Democracy and Human Rights Reforms in Ukraine in the Wartime / Karina Shyrokykh, Kateryna Busol, Dmytro Koval // Ukraine's thorny path to the EU :from "integration without membership" to "integration through war" / ed.: Maryna Rabinovych, Anne Pintsch. - Cham : Palgrave Macmillan, 2025. - Part F3807. - P. 153-176. - (Palgrave Studies in European Union Politics). - https://doi.org/10.1007/978-3-031-69154-6_7

17. Spytska, L. (2024). The impact of the European Court of Human Rights judgements on the development and transformation of Ukrainian law. Social & Legal Studios, 7(4), 9–17. https://doi.org/10.32518/sals4.2024.09

18. Yara, O., & Sologub, O. (2024). Constitutional rights and freedoms of human and citizen in Ukraine and EU countries. Law. Human. Environment, 15(4), 103-123. https://doi.org/10.31548/law/4.2024.103

19. Криштанович М.Ф. Механізми державного управління щодо правового забезпечення безпеки громадян. "Право та державне управління". № 1 (30) том 2. м. Запоріжжя: Класичний університет, 2018 р., С. 81-85.

20. Криштанович, М. Європейська безпека з позиції провідних країн світу. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2022. Вип. 33. С. 72-77.

References:

1. Vasilieva, L. M. (2024). Mekhanizm zakhystu prav i svobod liudyny: yevropeiskyi dosvid [Mechanism for the protection of human rights and freedoms: European experience]. Ekonomichnyi visnyk universytetu, Economic journal Odessa polytechnic university, (30), 25-32. [in Ukrainian].

2. Hryb, A. M. (2025). Zakhyst prav liudyny u Yevropeiskomu Soyuzi: zahalni zasady [Protection of human rights in the European Union: general principles]. Analitychno-porivnialne pravoznavstvo, (1), 859-865. https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.01.143 [in Ukrainian].

3. Kelman, M. S., Tokarska, A. S., Yarmol, L. V., Tsebenko, S. B., & Dutko, A. O. (2020). Suchasni mekhanizmy zakhystu prav liudyny: kolektyvna monohrafiia [Modern mechanisms of human rights protection: a collective monograph]. Halytska vydavnycha spilka. [in Ukrainian].

4. Matat, A. V. (2025). Yevropeiski standarty prav liudyny ta yikh implementatsiia v Ukraini: analiz khartii YeS pro osnovopolozhni prava [European human rights standards and their implementation in Ukraine: analysis of the EU charter of fundamental rights]. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu, Seriia: Pravo, 1(89), 235-239. [in Ukrainian].

5. Perederii, O. S. (2022). Transformatsiia v Ukraini pravovoi kultury suspilstva pid vplyvom protsesiv yevropeiskoi intehratsii [Transformation of the legal culture of society in Ukraine under the influence of European integration processes]. Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy, 29(3), 89-107. [in Ukrainian].

6. Bureiko, N. (2016). Europeanisation narratives in Ukraine: Diffusion of European values. PRISM Working Paper. https://prismua.org/wp-content/uploads/2016/08/Paper_for_NEC_Bureiko_For_print.pdf [in Ukrainian].

7. Byelov, D., & Roskhaniuk, V. (2024). Problems of realizing the rights and freedoms of certain categories of citizens. European Socio-Legal and Humanitarian Studies, (1), 16–29. https://doi.org/10.61345/2734-8873.2024.1.2 [in Ukrainian].

8. Havryltsiv, M., & Povalena, M. (2025). Administrative legal doctrine of the protection of human rights and freedoms: a theoretical and legal dimension in the context of Ukraine's European integration. Analytical and Comparative Jurisprudence, (2), 232-236. https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.2.36 [in Ukrainian].

9. Ignatieva, A., Babaritsky, O., & Briankin, A. (2025). International human rights protection: comparative analysis of human rights in Ukraine and the European Union. Analytical and Comparative Jurisprudence, 1130-1135. https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.169

10. Ivaniuk, V. (2025). The Universal Human Rights Protection and Eastern Europe: Ukraine. Central European Journal of Comparative Law, 6(1), 107–144. [in Ukrainian].

11. Komarov, V., & Tsuvina, T. (2021). The impact of the ECHR and the case law of the ECtHR on civil procedure in Ukraine. Access to Justice in Eastern Europe, 1(9), 79–101. https://doi.org/10.33327/AJEE-18-4.1-a000047 [in Ukrainian].

12. Krasko, M., & Omelchenko, S. (2025). Implementation of international human rights standards at the national level. Analytical and Comparative Jurisprudence, (3), 419-428. https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.3.64 [in Ukrainian].

13. Kuchuk, A., Kobko, Ye., Radchuk, A., Knyshov, V., & Voloshanivska, T. (2025). Ensuring human rights in Ukraine based on the case law of the European Court of Human Rights. Social and Legal Studios, 8(2), 324-338. https://doi.org/10.32518/sals2.2025.324 [in Ukrainian].

14. Muraviov, V., & Mushak, N. (2021). Legal issues of the implementation of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (1950) in Ukraine. Access to Justice in Eastern Europe, 1(9), 8–22. https://doi.org/10.33327/AJEE-18-4.1-n000044 [in Ukrainian].

15. Oliinyk, S., Kovalevska, I., Leschynsky, V., Kroitor, V., & Adamovsky, V. (2024). The influence of European integration processes on safeguarding human rights and basic rights in Ukraine. Evropský politický a právní diskurz, 11(5), 15–23. https://doi.org/10.46340/eppd.2024.11.5.2 [in Ukrainian].

16. Shyrokykh, K., Busol, K., & Koval, D. (2025). European Integration, and Democracy and Human Rights Reforms in Ukraine in the Wartime. In M. Rabinovych & A. Pintsch (Eds.), Ukraine's thorny path to the EU: from "integration without membership" to "integration through war" (pp. 153-176). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-69154-6_7 [in Ukrainian].

17. Spytska, L. (2024). The impact of the European Court of Human Rights judgements on the development and transformation of Ukrainian law. Social & Legal Studios, 7(4), 9–17. https://doi.org/10.32518/sals4.2024.09 [in Ukrainian].

18. Yara, O., & Sologub, O. (2024). Constitutional rights and freedoms of human and citizen in Ukraine and EU countries. Law. Human. Environment, 15(4), 103-123. https://doi.org/10.31548/law/4.2024.103 [in Ukrainian].

19. Kryshtanovych M.F. (2018). Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnya shchodo pravovoho zabezpechennya bezpeky hromadyan. [Mechanisms of state administration regarding the legal provision of citizens' security]. "Law and State Administration", collection of scientific papers No. 1 (30) volume 2. Zaporizhzhia: Classical University, pp. 81-85. [in Ukrainian].

20. Kryshtanovych, M. (2022). Yevropeys′ka bezpeka z pozytsiyi providnykh krayin svitu. [European security from the position of the world's leading countries]. Scientific notes of the Lviv University of Business and Law. Economic series. Legal series. Issue 33. pp. 72-77. [in Ukrainian].